

Javnaðarflokkurinn**Bankarín (!?)**

Ein hövuðsuppgáfa í nýggja lögtinginum verður at forða fyrri at borgarligu flokkarnir aftur lata nøkrum einstaklingum bankan til gávis. Almenni bankin kann verða lykil í afturgjaldingini av uttanlandsskuldini.

Ein avleiðingin av kreppuni var, at føroyska fólkið gjørdist eigarir av einum banka. Tá privata bankakervið fall saman, átók føroyski skattaborgarin sær milliárdaskuld fyrri at tryggja at vit yvirhøvur kundu hava eina bankaskipan.

Tó, henda bjarging kostaði – við eitt varð skattabyrðan hjá arbeiðandi fólkinum sparkað upp í loft. Vælferðarrættindi, sum við tógvi stríð vóru vunnin, blivu skerð. Hóparbeisloysi og versnað livikork gjørdi, at føroyingar í túsundtali máttu rýma av landinum. Føroyska fólkið rindaði nógv fyrri at bjarga figgiarkervinum.

Sterkur banki

Bankabjargingin hevði við sær, at í Føroyum er nú ein banki. Og vanliga verður hildið, at hann er sterkur. Eginognin veksur, eins ov avlopini økjast – eisini tí burturleggingar fyrri tapum ongantíð blivu tap. Tí má bankin fara undir aftur at inntøkuføra hesar burturleggingar. Av teimum milliárdum, sum føroyingar eiga uttanlands, stendur almenni bankin fyrri einum stórum parti.

Afturgjald

Tá tað er hitt almenna, sum eigur bankan, er tað greitt, at landskassin eisini eigur avkastid, t.v.s. vinningin. Og nú í eini tvey ár hevur bankin eisini – umvegis figgingargrunnin – góldið landskassanum vinningsbýti.

Sum frálíður er væntandi, at vinningsbýti og skattur av yvirskotinum hjá bankanum, verður ein munandi upphædd á inntøkusiðu landskassans. Sostatt eru útlit fyrri, at bankin sjálvur – óbeinleiðis – kann afturrinda ein munandi part av bjargingarkostnaðinum – og tað er av uttanlandsskuld landskassans. Men treytin er, at bankin framvegis verður ogn føroya fólks.

Tá Fólkaflokkurinn breggjast sær av stóra avlopinum hjá landskassanum og vísir á sín búskaparpolitikk, er hetta heilt burturvið. Øll vita vit, at politikkur Fólkaflaksins á fiskivinnu- og búskaparøkinum hevur forðað fyrri, at vit hava fingið fulla ágóðan av stóra vøkstrinum í veiðuni eftir teim dýrastu fískasløgnum.

Meðan veidan eftir dýrastu fískasløgnum er fleirfaldað, hevur útlutningsvirðið als ikki fylgt við. Tvørturímóti.

Veruleikin er, at landskassayvirskotið hevði verður millum lítið og onki, vóru ikki stóru vinningsbýtini, sum bankin hevur rindað,

tald við. Um 300 mió hevur landskassin fingið hesi seinastu 2 árin frá bankanum. Tá hevði myndin verið ein heilt onnur. Tá hevði misneyðnaði politikkurin hjá sitandi samgongu, í allari síni greifligheit, verið opinberaður.

Ránsvandi

Ikki gekk drúgv tíð, áður enn borgarligir politikkarar fóru at syngja um, at nú mátti bankin aftur á privatav hendur – ja, onkur var so grammur, at hann vildi lata gomlu áranum bankan fyrri serliga lagaligan prís.

Ætlanin er tyðulig: Tað ræður um at fáa hendur á bankanum, meðan prísurin á partabrøvum enn er lágur. Tí eitt er víst. Dag frá degi veksur prísurin á partabrøvum í almenna bankanum.

Verður borgarliga samgongan, sum Fólkaflokkurinn longu hevur bundið seg til, veruleiki eftir valið, er ongin ivi um, at eitt av tiltøknum verður ein privatisering av almenna bankanum. Og tað verður ein privatisering, uttan at landskassin fær endurgjaldið tær milliárdir, sum hann mátti lána fyrri at bjarga bankanum.

Sostatt er vandi fyrri, at spekulantar aftur fáa bankan fyrri lítið og lætt, meðan skattaborgarin – og tað er fyrst og fremst løntakararn – hongur upp á røknigina fyrri bjargingina.

Javnaðarflokkurinn fer

Framsýning við list hjá Poul Horsdal

Seinnapartin í dag letur upp listaframsýning við myndum eftir danska listamanninum Poul Horsdal, sum doyði í 1981. Tað eru Listasavn Føroya og familjan hjá listamanninum sum hava savnað myndirnar saman

SVEINUR POULSEN

Í dag klokkan 16 letur upp forvitnislig listaframsýning í Listaskálanum.

Listamaðurin sjálvur doyði fyrri 17 árum síðani, bert 45 ára gamal.

Listamaðurin talan er um, er Poul Horsdal.

Hann var føddur á Fjóoni í 1936 og byrjaði at teka sum heilt lítil.

Níggju ára gamal byrjaði hann við vatnlitum, oljukriti og tussji so sigast kann, at hann tókst við list alt lívið.

Var nógv í Føroyum

Poul Horsdal kom til Føroya í 1950-unum tá hann hevði herskyldu.

Her kom hann í samband við listina hjá Ruth Smith og hon fekk stóra ávirkan á hann, hevur hann sagt.

Hann búði ymsastaðni kring um í Føroyum, eitt nú á Skarvanesi har hann búði í eitt ár.

Hann tókst eisini við grafiska list. Hesa grein menti hann nógv í 70-árunum.

Poul Horsdal doyði í 1981, bara 45 ára gamal.

Listasavníð og familjan

Tað eru Listasavn Føroya og familjan hjá listamanninum sum saman standa fyrri

framsýningini.

Bárður Jákupsson frá Listasavnum sigur, at uttan familjuna hevði verið ógjøriligt at havt framsýningina.

– Sjúrður Horsdal, sonur listamannin og kona Sjúrð, Sigríð Højsted hava skrásett allar myndirnar hjá Poul Horsdal, sum eru í Føroyum, og burturúr teimum hava tey valt tær myndirnar sum eru við á framsýningini.

Talan er um eina stóra framsýning.

Bárður Jákupsson sigur, at fleiri enn 100 myndir eru við á framsýningini.

Gomul ætlan

Bárður Jákupsson sigur, at hetta er ein gomul ætlan, sum nú verður førd út í lívið.

– Tað hevur bara ikki borði til áður.

– Poul Horsdal var ein kendur málari í Føroyum tá hann livdi og er tað enn, sigur Bárður.

Miðflokkurinn**Skeinkiloyvi ella skúlalækni**

Seinastu mánaðirnar hava ávísir fjølmíðlar, uttan iva av eggjaðir av áhugamáli, tugt og tannlað málið um rúsdrekkaoyvir í Havni, sum um hetta var stórsta álvarsmál at loysa her á landi – nú stutt áðrenn aldaraskiftið. Aftur og aftur hava vit hoyrt um ynski býráðsins um fleiri skeinkiloyvi, drúgv prát hava verið við Per og Pól um rættleikan av hesum, og skinið hevur fjøgnum, at landsstýrismaðurin á økinum er illavörðin, tí hann ikki vil geva rúmarí ræsur fyrri hesum altyðileggjandi eitrunum.

Eitt ár er líðið síðani táverandi skúlalækkin í Suðurstreymi boðaði frá, at hon nú fór at gevast í starvinum, og gav myndugleikunum (landsstýrinum, býráðnum og bygdaráðum)

møguleika fyrri at finna avloysara.

Síðani hesi boð bórast hevur verið friður, eisini í omanfyrri nevndu fjølmíðlum, tó undantikið beint áðrenn jól, tá ein teirra viðgjörði svar, sum landsstýrismaðurin í heilsamálum gav undirritaða – ein long undanførla fyrri at starvið ikki var sett. Eina endurgevan av svarinum góvu teir, men hvørki tá, áðrenn ella síðani, tykjast hesir maktfullu tíðindastovnar at hava mett hetta vandamál eins týðningarmikið sum rúsdrekkaoyvir teirra fáu – hetta vandamál, at børnini í einum øki, sum fevnir um nærum helvtina av Føroyum, ikki fáa lut í tí fyrribyrgjandi arbeiði, ið er lógarfest, og tí teirra rættur.

Í trý ár – fyrst í 90unum

– vóru børnini í sama øki uttan skúlalækna. Tá spurt varð hví, vóru undanførlurnar mangar, men mest nýtta var, at ongin søkti. Hetta svarið varð givið aftur og aftur, uttan at man tó lýsti starvið leyst at søkja.

Beint áðrenn valið fyrri 4 árum síðani skrivaði eg grein, har eg nýtti skúla-

læknaþálið sum dømi um, at tað loysir seg at stríðast fyrri tí, tær tykir vera rætt. Eg visti á, at undirritaði sum býráðslimur, bæði við at seta uppskot fram, og við at nýta mínar móguleikar annars í politiska arbeiðinum, hevði ávirkað landsstýrið til at søkja eftir skúlalækna til Suðurstreym. Úrslitið varð, at teir umsøkjara vóru til starvið og annar varð settur.

Tíverri hevur Miðflokkurinn einki umboð í býráðnum, sum í dag kann tala søk barnanna, men vónandi fáa vit stuðul veljarans til, bæði á lögtingi og í landsstýri, at verja borg har garðurin er lægstur – í hesum førinum hjá børnum okkara.

Jenis av Rana, valevni fyrri Miðflokkinn

Sosíalúrin